

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Türkiye'nin, yerel düzeyde imalat sanayindeki eğilimleri ölçen ilk gösterge oldu. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların nabızı tutulmakta ve imalat sanayindeki gelişmeler izlenmektedir. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'daki imalat sanayinin Türkiye geneli ve Avrupa Birliği üye ülkeleri ile karşılaştırılması mümkün hale gelmiştir.

Konya'nın imalat sanayi 17 aydır gözlem altında:

KSO ve TEPAV işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Konya'nın merkez ilçeleri olan Karatay, Meram ve Selçuklu'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalara uygulanmaktadır. İmalat sanayinin tüm alt sektörlerinde faaliyet gösteren 300 firma ile her ay yüz yüze anketler yapılmaktadır. İmalat Sanayi Güven Endeksi sonuçları her ayın ikinci iş günü KSO internet sayfasında kamuoyuna açıklanacaktır.

İmalat sanayi güven endeksi nasıl hesaplanıyor:

İmalat Sanayi Güven Endeksi; ankette yer alan “Şu andaki toplam siparişleriniz için ne söyleyebilirsiniz?”, “Şu andaki mevcut stok düzeyiniz için ne söyleyebilirsiniz?” ve “Önümüzdeki 3 ayda üretiminizin ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?” sorularına verilen yanıtların balanslarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.

Balans değerine, sorulara olumlu cevap verenler ile olumsuz cevap verenlerin farkı alınarak ulaşılmaktadır.

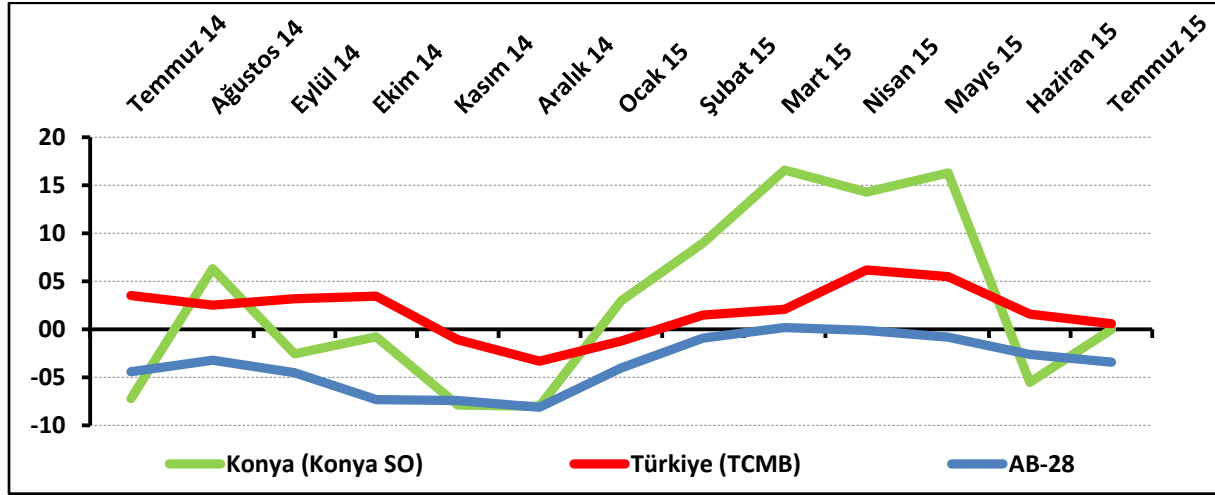
Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

Haziran ayında -5,5 puan değerini alan Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, Temmuz ayında 5,5 puan yükselerek 0 puan değerini almıştır. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinde geçen yıla göre de 7,2 puanlık artış yaşanmıştır. Türkiye genelini temsil eden imalat sanayi güven endeksi Temmuz 2015'te bir önceki aya göre 1 puan düşerek 0,6 puan değerini almıştır. Avrupa Birliği'ni temsil eden imalat sanayi güven endeksi de Temmuz 2015'te bir önceki aya göre 0,8 puan düşerek -3,4 puan değerini almıştır.

İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen aya göre Türkiye ve AB-28'de düşerken, Konya'da yükselmiştir. Konya imalat sanayi, Temmuz 2015'te AB-28'den daha iyi, Türkiye genelinden daha kötü performans göstermiştir.

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinin geçen aya göre yükselmesinde mevcut stok düzeyindeki düşüş ve gelecek 3 aydaki üretim beklentisindeki artış etkili olmuştur. Geçen yıla göre yükselmesinde ise mevcut siparişlerdeki artış ve mevcut stok düzeyindeki düşüş etkili olmuştur.

Şekil-1. İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırılması* (Temmuz 2014 – Temmuz 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-1. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi*

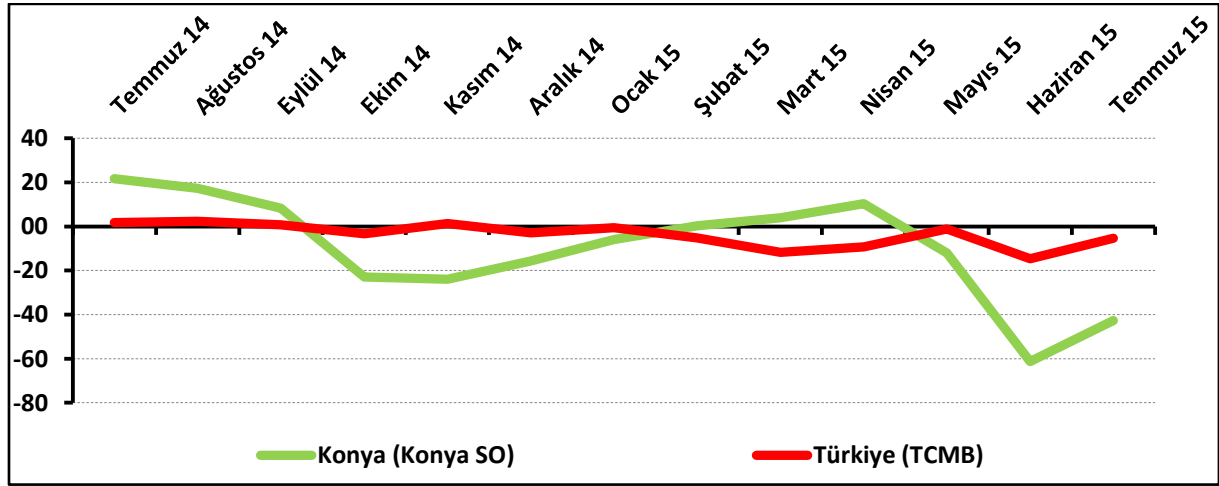
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	19,6	20,2	20,4	22,4	-7,2	6,3	-2,6	-0,8	-7,9	-8,0
2015	3,0	9,0	16,6	14,3	16,3	-5,5	0,0					

Konya imalat sanayindeki genel gidişat geçen aya göre yükseldi:

Konya imalat sanayinin yüzde 61,7'si, bir ay öncesine göre imalat sanayindeki genel gidişatın daha kötü olduğunu düşünmektedir. Daha iyi olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 19 olurken, aynı olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 19,3 düzeyindedir.

İmalat sanayindeki genel gidişata bakıldığında Konya'nın son 1 ayda Türkiye geneline göre daha olumsuz bir performans sergilediği görülmüştür. Mayıs ve Haziran aylarında değer kaybeden Konya imalat sanayindeki genel gidişat, Temmuz 2015'te yükseldi.

Şekil-2. Geçtiğimiz aya göre imalat sanayinde genel gidişat*(%arttı – %azaldı) (Temmuz 2014 – Temmuz 2015)

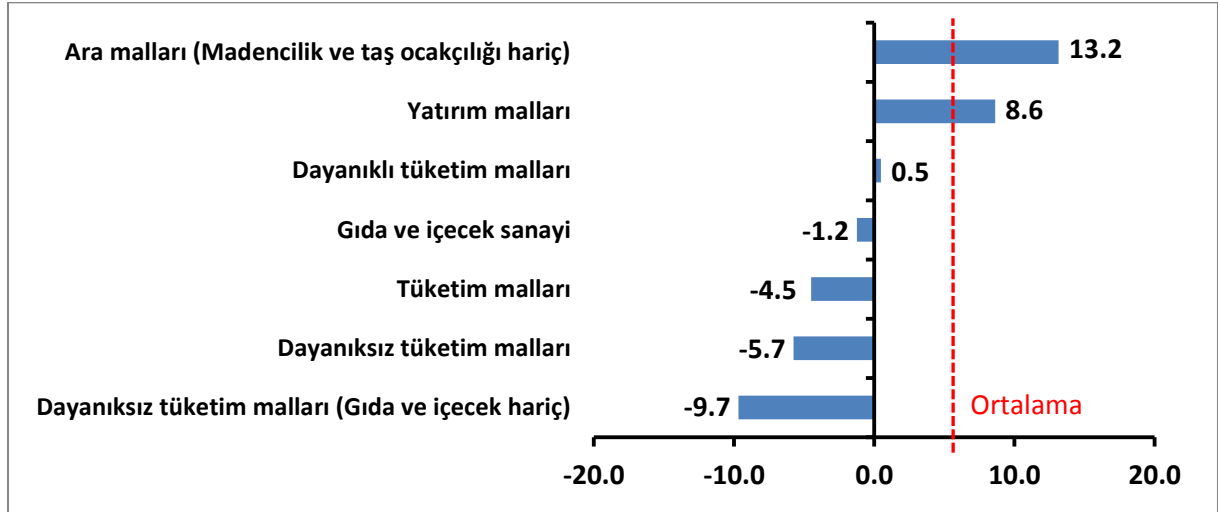

Konya'da faaliyet gösteren sanayicilerin yüzde 1'i önümüzdeki 3 ayda kısa vadeli Türk Lirası kredi faiz oranının artmasını, yüzde 85'i ise azalmasını bekliyor.

Temmuz ayının lideri ara malları sektörü oldu:

Konya’da imalat sanayine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Temmuz 2015’te geçen yılın aynı dönemine göre en fazla artış “ara malları” sektöründe oldu. Bu sektörü “yatırım malları” sektörü oldu. Bu 2 sektördeki artış ortalama artışın üzerinde oldu. “Dayanıklı tüketim malları” sektöründeki artış ise ortalama artışın altında gerçekleşti. “Gıda ve içecek sanayi”, “tüketim malları”, “dayanıksız tüketim malları” ve “gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları” sektörlerinde ise düşüş yaşanmıştır. “Gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları” sektörü, geçen yıla göre en fazla azalan sektör olmuştur.

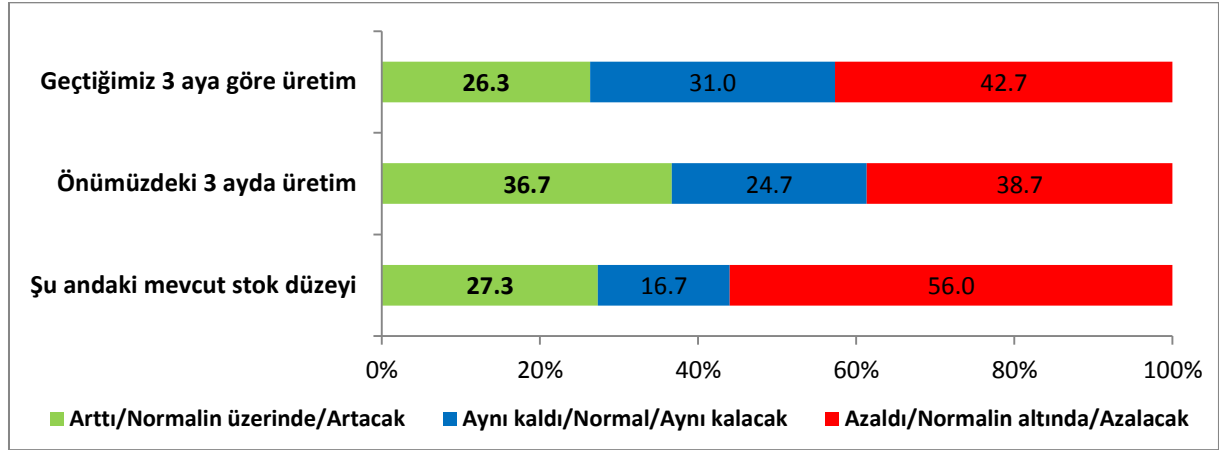
Şekil-3. Alt sektör bazında İmalat Sanayi Güven Endeksi’nin geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (Temmuz 2015)

Konya imalat sanayinde geçtiğimiz 3 aya göre üretim yükseldi:

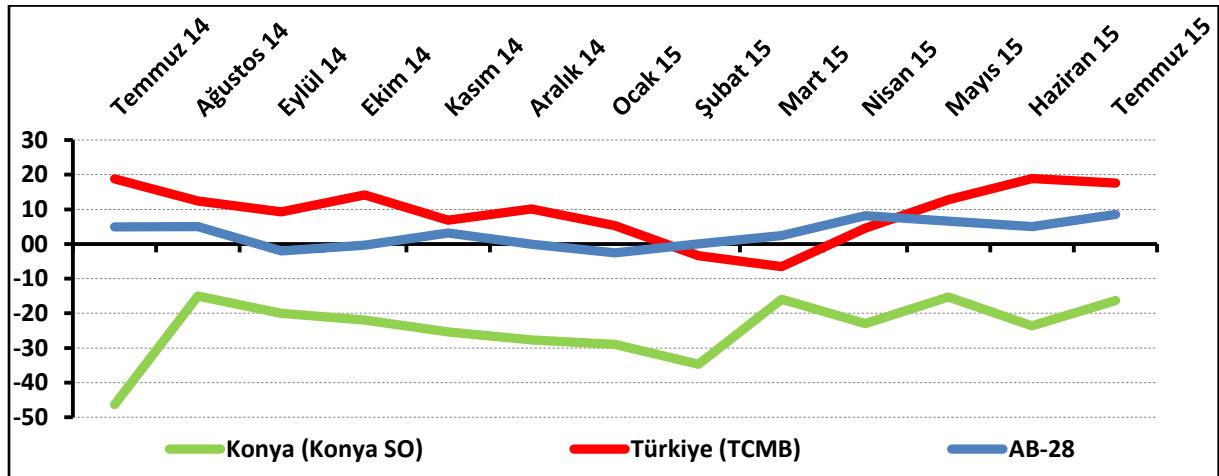
Temmuz 2015'te Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 26,3'ü geçtiğimiz 3 aya göre üretimin arttığını ifade ederken, yüzde 36,7'si önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını belirtmiştir. Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 16,7'si mevcut stok düzeyinin sezon için normal olduğunu ifade etmiştir.

Şekil-4. Konya'da üretim ve stok durumu (%) (Temmuz 2015)

Haziran ayında düşen “geçtiğimiz 3 aya göre üretim”, Temmuz ayında tekrar yükseldi. Temmuz 2015'te “geçtiğimiz 3 aya göre üretim” Konya'da, Türkiye genelinden daha düşük değer aldı.

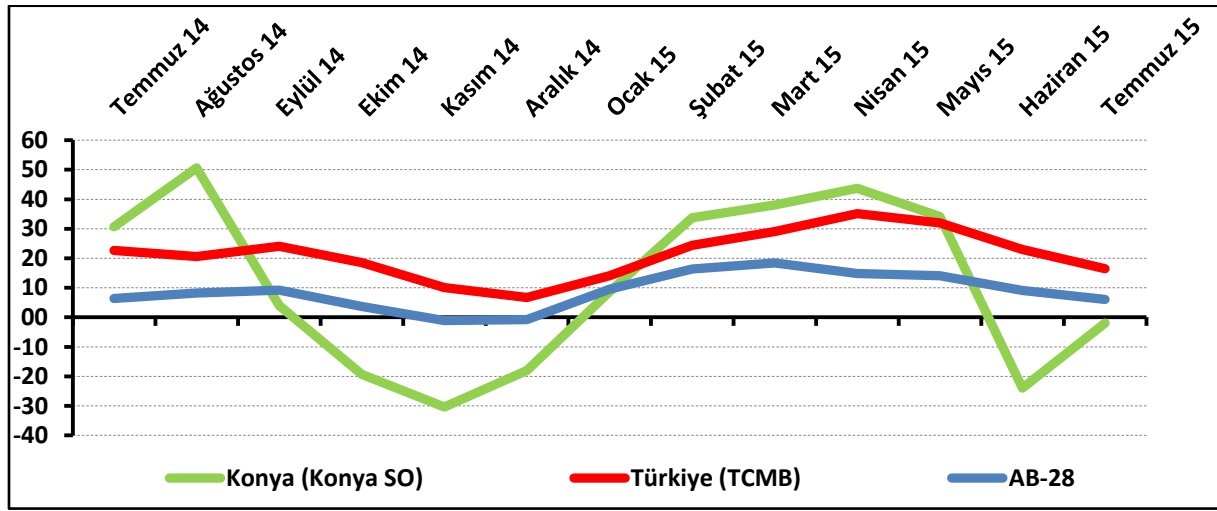
Şekil-5. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu*(%arttı – %azaldı) (Temmuz 2014 – Temmuz 2015)

Konya imalat sanayide önümüzdeki dönemdeki üretim beklentisi yükseldi:

Mayıs 2015'ten bu yana düşen "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi", Temmuz ayında yükseldi. "Önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi", söz konusu dönemde Türkiye genelinden ve AB'den daha düşük bir değer aldı. Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 37'si önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını bekliyor.

Şekil-6. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Temmuz 2014 – Temmuz 2015)

Temmuz ayında Konya'da kapasite kullanım oranı değişmedi:

Haziran 2015'te Konya'da yüzde 55 olan kapasite kullanım oranı, Temmuz 2015'te de yüzde 55 değerini alarak aynı kalmıştır. Türkiye'de ise kapasite kullanım oranı geçen aya göre 0,8 puan yükselerek yüzde 75,9 olmuştur.

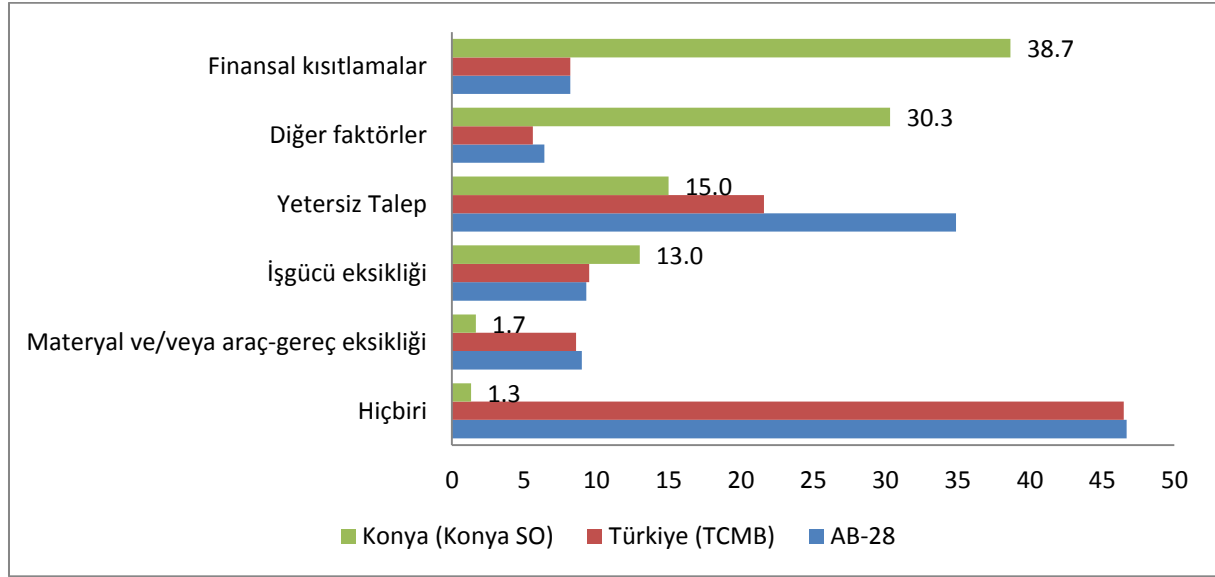
Mevcut siparişler ve taleplerdeki önümüzdeki aylarda beklenen değişiklikler göz önüne alındığında, imalat sanayide faaliyet gösteren firmaların yüzde 81'i üretim kapasitesinin fazlasıyla yeterli olduğunu, yüzde 9,7'si yeterli olduğunu, yüzde 9,3'ü yetersiz olduğunu ifade etmiştir.

Konya imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalar, mevcut siparişlerine göre ortalama 2,7 aylık üretimlerinin garanti olduğunu ifade etmiştir.

Konya'da üretimin önündeki en büyük engel finansal kısıtlamalar:

Konya imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların yüzde 38,7'si için üretimi kısıtlayan en önemli faktör finansal kısıtlamalardır. Firmaların yüzde 15'i yetersiz talebin, yüzde 13'ü işgücü eksikliğinin, yüzde 30,3'ü de diğer faktörlerin üretimlerini kısıtladığını ifade etmiştir. Üretimlerini kısıtlayan herhangi bir neden olmadığını ifade edenlerin oranı ise yüzde 1,3'dür.

Şekil-7. Mevcut üretimi kısıtlayan faktörler* (Temmuz 2015)

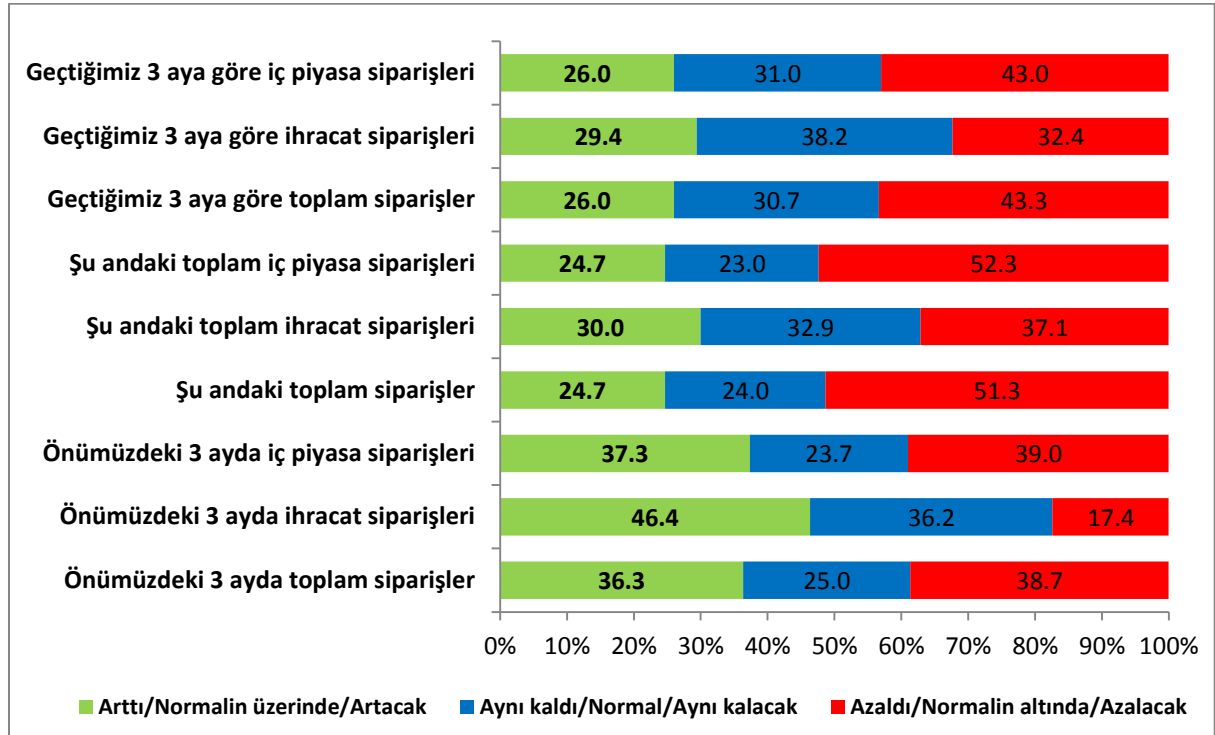
Konya imalat sanayinin yüzde 36'sı önümüzdeki dönemde siparişlerin artmasını bekliyor:

Temmuz 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 26'sı geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişlerin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda toplam siparişlerin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 36,3 olmuştur.

Önceki aylarda da olduğu gibi Konyalı üreticilerin gelecek dönem siparişlerden umudunun geçtiğimiz dönemde gerçekleşen sipariş artışlarından daha fazla olduğu görülmektedir.

Siparişlere iç piyasa ve ihracat detayında bakıldığında hem geçmiş dönemdeki hem şu andaki hem de önümüzdeki dönemdeki ihracat sipariş durumu ve beklentisinin iç piyasa siparişlerinden daha fazla olduğu görülmektedir.

Şekil-8. Konya'da sipariş durumu (%) (Temmuz 2015)

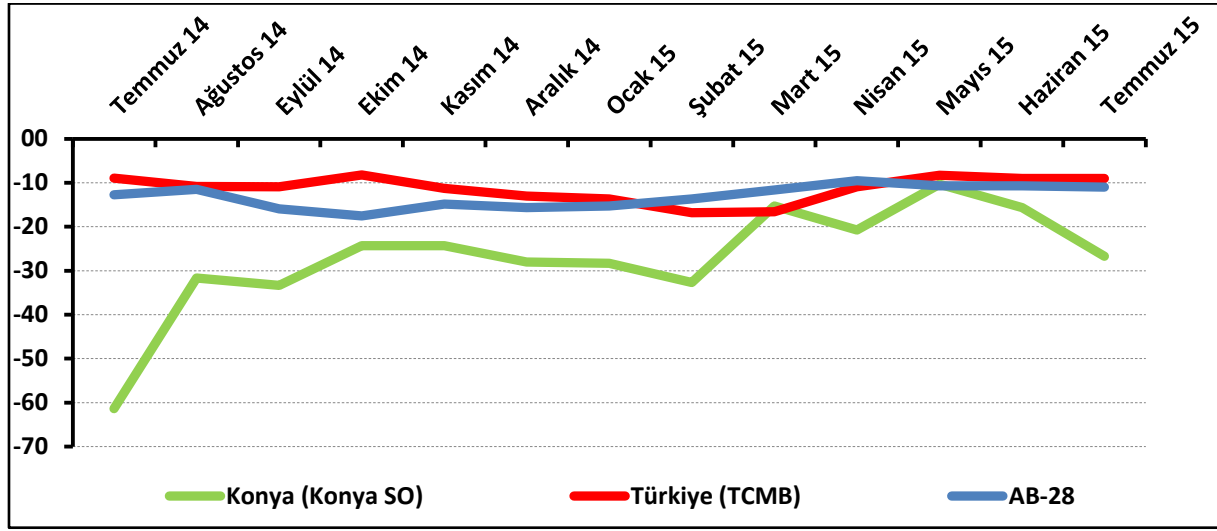

Konya imalat sanayindeki firmaların yüzde 40'ı geçtiğimiz 3 aya göre iç piyasada rekabetçi durumlarının arttığını, yüzde 40,3'ü aynı kaldığını ve yüzde 19,7'si ise rekabetçi durumlarının azaldığını düşünmektedir.

Konya’da mevcut sipariş miktarı geçen aya göre düştü:

Temmuz 2015’te Konya’da imalat sanayi sektöründe faaliyet gösterenlerin yüzde 24,7’si mevcut siparişlerin normalin üzerinde olduğunu, yüzde 24’ü normal seviyede, yüzde 51,3’ü ise normalin altında olduğunu ifade etmiştir. Konya’da şu andaki toplam sipariş miktarı, Türkiye’den daha düşük bir değer almıştır.

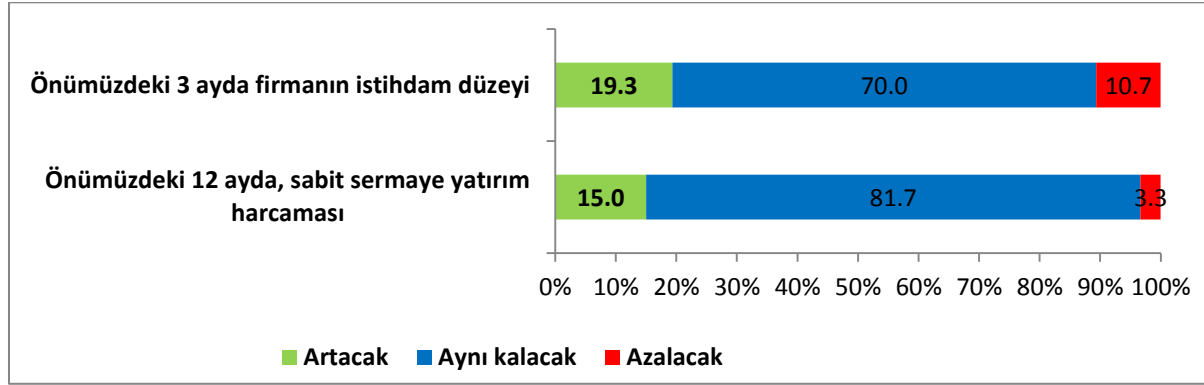
Şekil-9. Şu andaki toplam sipariş düzeyi* (%normalin üzerinde – %normalin altında) (Temmuz 2014 – Temmuz 2015)

Konya imalat sanayide önümüzdeki dönemde istihdam beklentisi arttı:

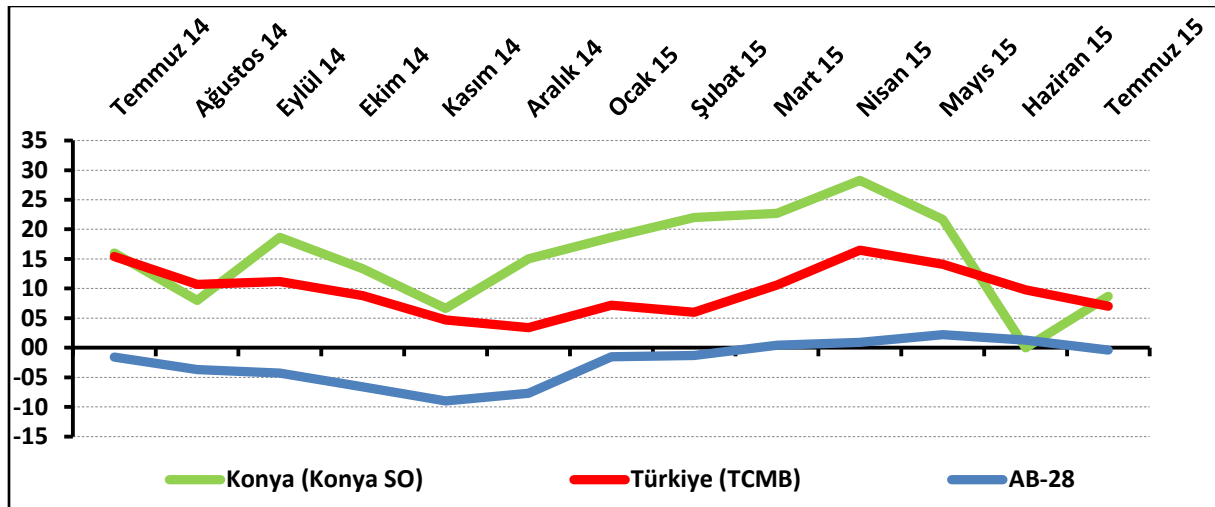
Temmuz 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 19,3'ü önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını ifade etmiştir. Önümüzdeki 12 ayda sabit sermaye yatırım harcamalarının artacağını belirtenlerin oranı ise yüzde 15 olmuştur. Önümüzdeki 3 ayda istihdam beklentisinde geçen aya göre artış yaşanmıştır.

Şekil-10. Konya'da istihdam ve yatırım (%) (Temmuz 2015)

Temmuz 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 70'i önümüzdeki 3 ayda istihdam düzeylerinin değişmeyeceğini düşünmektedir. Önümüzdeki 3 aya ilişkin istihdam beklentisinin Konya'da, Türkiye genelinden ve AB-28'den daha yüksek bir değer aldığı görülmektedir.

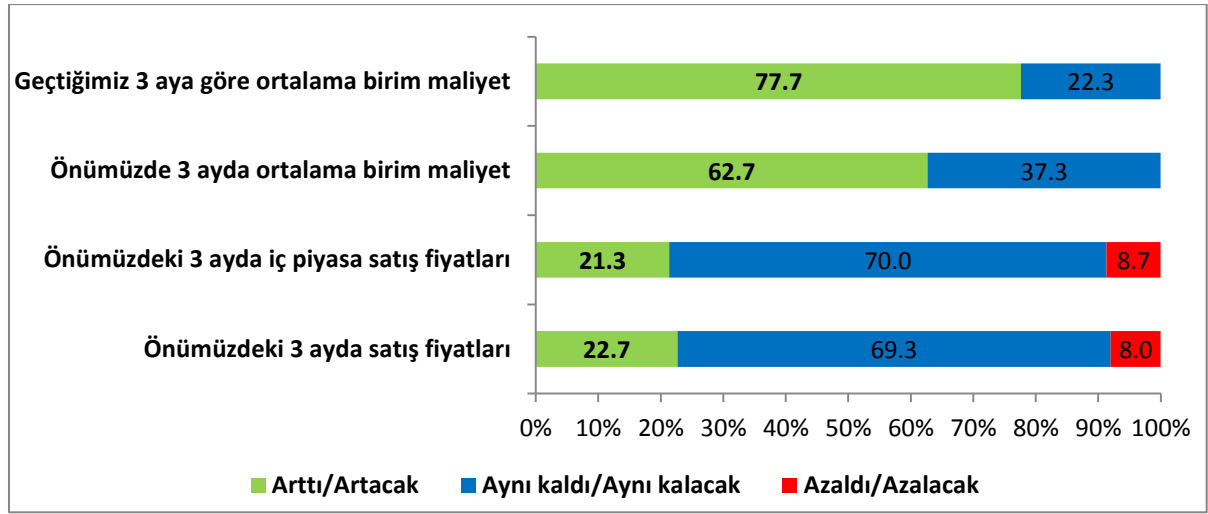
Şekil-11. Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Temmuz 2014 – Temmuz 2015)

Konya imalat sanayinin yüzde 78'i ortalama birim maliyetlerinin arttığını ifade ediyor:

Temmuz 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 77,7'si geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyetin arttığını ifade ederken, yüzde 62,7'si önümüzdeki 3 ayda da ortalama birim maliyetin artacağı beklentisi içindedir. Konyalı üreticilerin yüzde 22,7'si ise önümüzdeki 3 ayda satış fiyatlarının artacağını ifade etmiştir.

Şekil-12. Konya'da maliyet ve satış fiyatı (%) (Temmuz 2015)

Üretim göstergelerinde Konya, Türkiye'nin gerisinde kaldı:

Konya imalat sanayi güven endeksi sorular bazında incelendiğinde geçmiş döneme ilişkin göstergelerde ve gelecek döneme yönelik göstergelerde geçen aya göre artış yaşandığı görülmektedir. Konya, geçmiş dönemdeki ve geleceğe ilişkin çoğu göstergede Türkiye genelinden daha kötü performans sergilemiştir.

Tablo-2¹. İmalat Sanayi Güven Endeksi Göstergeleri balans değerleri (Temmuz 2015)

Balans değerleri (Olumlu – Olumsuz)	Bir önceki aya göre değişim (Konya)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (Konya)	Konya	Türkiye	AB-28
Geçtiğimiz 3 aya göre üretim	7,3	30,0	-16,3	17,6	8,5
Önümüzdeki 3 ayda üretim	22,0	-32,7	-2,0	16,5	6,1
Şu andaki mevcut stok düzeyi ²	5,6	19,7	28,7	-5,8	-5,2
Geçtiğimiz 3 aya göre iç piyasa siparişleri	7,4	28,3	-17,0	12,8	
Geçtiğimiz 3 aya göre ihracat siparişleri	24,6	55,1	-2,9	3,0	
Geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişler	6,7	27,7	-17,3	15,2	
Şu andaki mevcut iç piyasa siparişleri	-9,9	24,3	-27,7	-9,9	
Şu andaki toplam ihracat siparişleri	21,5	55,4	-7,1	-16,0	-11,8
Şu andaki toplam siparişler	-11,1	34,6	-26,7	-9,0	-11,0
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa siparişleri	20,1	-33,4	-1,7	17,7	
Önümüzdeki 3 ayda ihracat siparişleri	32,9	-2,0	29,0	19,3	6,4
Önümüzdeki 3 ayda toplam siparişler	21,3	-35,6	-2,3	21,4	8,1
Önümüzdeki 3 ayda firmanızın istihdam düzeyi	8,7	-7,3	8,7	7,0	-0,4
Önümüzdeki 12 ayda, sabit sermaye yatırım harcamanız	14,8	-85,0	11,7	5,1	
Geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyet	-12,5	-18,3	77,7	34,5	
Önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyet	-11,1	-33,3	62,7	30,3	
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa satış fiyatları	2,9	8,7	12,7	12,1	
Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatları	-3,5	10,4	14,7	13,9	-1,2
İmalat sanayideki 1 ay öncesine göre genel gidişat	18,6	-64,4	-42,7	-5,4	

¹ Tablolardaki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

AB’de imalat sanayi güven endeksi yükselmeye devam ediyor:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi değerlerine bakıldığında, geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke Macaristan ve Avusturya olmuştur. Bu ülkeleri; Fransa, İspanya ve Hırvatistan takip etmiştir. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler Yunanistan, Slovakya, Litvanya, İngiltere ve Türkiye olmuştur. İmalat Sanayi Güven Endeksi, hem Euro bölgesinde hem de AB-28’de geçen yılın aynı dönemine göre yükselmiştir.

Tablo-3. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırmaları (Temmuz 2014’e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Temmuz 2014’e göre İmalat Sanayi Güven Endeksi’ndeki Değişim
Macaristan	5,7
Avusturya	5,7
Fransa	5,5
İspanya	4,8
Hırvatistan	4,8
Portekiz	4,1
Malta	4,0
Çek Cumhuriyet	3,9
Belçika	3,4
İtalya	2,8
Hollanda	2,8
Bulgaristan	2,3
Euro Bölgesi-19	1,8
Lüksemburg	1,5
Danimarka	1,3
AB-28	1,0
İsveç	1,0
Estonya	0,4
Almanya	0,0
Slovenya	-0,3
Polonya	-0,5
Romanya	-0,6
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-0,9
Finlandiya	-1,7
Letonya	-2,7
Türkiye	-2,9
İngiltere	-4,5
Litvanya	-4,5
Slovakya	-5,7
Yunanistan	-29,8